Predicatores Immaculatae Concept.is impugnatores, silentium sub gravissimis censuris ipsis indictum a S.mo titulo immaculatae Concept.s negando impugnat modo se offerunt Em.is vestris, quando omnes aliae religiosae familiae (imo totus orbis xpianus) ab arcanis V. uniales sunt consilijs huiusmodi, Pres cum de B.mae Concept.ne agitur omnino arcendos esse deposcat, nam pax desiderata a Greg.o XV nequivit subsistere, contentiones, rixae, et dissensiones iam sopitae, e quibus scandala emanarunt, sine dubio excitabuntur, si quos ut reos ad silentium E.V. damnarunt, accusatores simul, et iudices post viginti quinque annos experiantur.

Eo igitur intimius hoc vulnus cor Catolicorum penetrat, quod Religiosissima haec familia, sal terrae, ac magistra aliquarum, ita aperto Marte, odia ampliando, et favores stringendo pietati se opponat, sed quod ita manifeste torqueat Pontificum decreta ad opiniones aequandas, quae omnino inaequales sunt, quas hisce artibus aequales reddere conat.r Quid dixi aequales? ut inferiorem piam opinionem Em.ae V. depriment, imo ut improbabilem, si hoc Dnicanorum decretum, (quod hucusque V. non promulgarunt) penitus non abrogetur.

Ut clarius hoc pateat, observandum est, duplici capite propositiones aliequi catolicas prohiberi, vel quia scandalosae sunt, Ut haec Universitates vanitate hominum &. quia audientibus praebent offensionem, vel quod ex eo improbabiles, quae non habent idoneum fundamentum, potius vix, aut ne vix quidem propositio improbabilis, Doctorum, differt a temeraria. Modo igitur haec Conceptio maculata prohibetur a Paulo V. publice, privatim prolata a Greg.o XV sub censuris et poenis Sixti non ut improbabili, quia audientibus praebet offensionem.

At haec propositio Conceptio immaculata ut potentiae eiusdem piae protestativa, non est scandalosa, quia si prohibetur, scandalum, propter improbabilitatem, vel temeritatem opinio immaculatae in aequalis maculatae quia probabilis, inferior, si hoc decreto, titulus, ex institut.e, et propositione eccl.a

alijdo tributus denegetur, imo quorum occasione perpendendum sane est, an hę propositiones aliqua censura notari debeant. Impertinens est Xpianum celebrare immaculatam Conceptionem, Impertinens est in titulis apponere immaculatam Conceptionem, sicut Emę V. puniunt asserentem haec Impertinens est Xpianum ieiunare. quia hę, et alię similes, infirmis cam ruinę afferunt, et non leue scandalum pariunt. vt pote remouentes a re pia, et laudabili et ab eccla accepta. Item possemus his annectere sanc ... non pot Romę typis mandari ... hęc ord, sicut q p immaculatam Virg.is dessd. cum aliunde eam recitantibus decesse sint indulgentię a Paulo V die 10 Aprilis 1615. ... prohibitę n. bella, et seditiones accendunt inter fideles cum videant homines priuatis affectibus indulgentes, qui tanti tribunali pōa ad pię opinionis euersionem abutentes, qui quotidie alijs opinionibus minus pbabilibus, et minus pijs, quę ipsorum scholę oppositę n̄ sunt, millies facultatem imprimendi concedunt.

5 Si hęc negetur, immaculatę Conceptionis atrox ... contumelia fieret Sixto IV, Concilio Tridentino, Pio V., Paulo V, et Gregorio XV. qui suis decretis, et bullis (vt mox dicam) totius orbis plausu eam summopere decorarunt, imo contrariam intra Dnicana claustra tantummodo arctarunt. Pręterea ita ardenti deuotionis zelo Immaculata Bmę Virginis Conceptio hac tempestate pclamatur in celeberrimis totius orbis Academijs, Parisiensi, Salmanticensi, Complutensi, Valentina, Hispalensi, Compostellana, Osunensi, Vallisoletana, Granatensi Neapolitana, Coloniensi, et Moguntina, vt neminem ad doctoratus insignia admittant, qui immaculatam voto facto non respuat, Si igitur nec scandalum parit, nec pbabilitate caret, Conceptio immaculata quę a tot firmiss. ecclę et vniuersitatum columnis sustinetur, et desit Dnicanus ordo; a pbabilitate n̄ cadet, vnde ... pię ... prohibenda hęc ppo. si pbabilior, et verisimilior est?

At inquiunt n̄ excludit SS.mo, ut titulus, dici
Conceptio sine peccato originali, conceptio ē immaculata
conceptio immaculata nullomodo. At urgemus. Cur dum
excludit titulus, qui nec ē improbabilis, nec scan
...? Resp. Cum actus priores corrigant p posteriores
ex decreto Ureb. Greg. XV. conceptio n ē nn cui apponen
...it adiectiuum, si dixerim Conceptio immaculata
... alio nn̄ qm Conceptio. Item ex Spu̇ d. assistentia Summo
...ifici in eccles. reg. vigore huius decreti sanctificationem
...ur, nn̄ Conceptionis, Dnicanus ordo. unde pt S.° offi:
...m Sixti IV n̄ pōe amplius recitari. Hæc ē saltem summa
...merorum arg. ad 7.

...n. Iam ad arenam prouocamur, ut victoriam pollicet
...lfons. ... Pro Ma, inquit dimicare, ac vincere,
... ē Spu̇ s. et Virtus altiss.i illa duo iunxit, dimicare,
... vincere, ac si impossibilis ēet hæc pugna, sine palma.
...m Spu̇ s. opatio, et altiss.i virtus ad pugnandu p̄ Ma et vin
...ndum presto sit. imo ad illuminandu clariss. Em.rum at rū
...strarū mentes, quas d.rig. seru assertores, his inanibus
...entis offuscare post 25 annos conantur, qd nullus
... Em.rum Cardinaliū extat, qui Gregoriano decreto interfuerunt.
... nouem sunt extant supplices libelli Comitis de Montelluy
...m responsionibus Dnicanorum Ali quorum vim, breuit suo loco
...oducemus. Mo Em.e V. ab aduersarijs petant. Ubi
...ohibit adiectiuum Greg.o a Concept.e? Ubi declarauit
...nicanis intellaro illam de Sanctificat.e? Ubi abrogauit
...m Sixti. cum nihil horum in decreto adeo fauorabili
...eriat. Merito qui Pontificum sanctionibus decretis, ea verba addenda affigere
... ad Calcem Apocalypsis c. ult.o inueniunt Si qs apposuerit ad hæc
...ponet Deus, s.r illum plagas scriptas in libro isto. Ut qd
... opponunt, et opponunt isti P.res in suis scriptis, præ
...ertim Ricardus, Lemos, Zaragoza et post Gregoria-
...nū decretum, Campanella,

UNIVERSITARIA DE GRANADA

Si respondent, quod Conceptio ex Greg.no decreto non est nomen cui apponendum sit adiectiuum, delere debemus Sanctam a responsorio huius festi: quicumque celebrant tuam sanctam Conceptionem, et a Constitut.e Sixti IV quae miram eam vocat. nam mira, et Sancta adiectiua sunt, Cum igitur (vt aduersarij fatent.) ex eo precise quod excludant adiectiua, dici non potest Conceptio immaculata; et aliunde talis prohibitio non detur, nec adiectiuorum exclusio, infertur virt.e huius decreti vel omnia adiectiua excludenda, vel nullum, si nullum, vana quae dicunt cetera, quae a contrarijs contra immaculatam agglomerant, et non ad rem. si omnia. iam mira, et sancta admitti non debent.

Bene quidem, sed non fit satis, dum ea verba non explicamus, non alio quam Conceptionis nomine vtant. nam si dico Conceptio immaculata alio quam Conceptionis nomine vtor. Respondeo non exclusa fuisse adiectiua, sed vnum tantummodo substantiuum: nempe Sanctificatio. Ad cuius rei confirmat. recurrendum nanque est, ad ipsos PP. Dominicanos et ad libellum supplicem nomine totius Relig. die 10 Aprilis 1622 huic sancto tribunali presentat. Delere inquiunt hisce temporibus a breuiario Ordinis Sancti ficationis nomen, cederet in maximum ordinis dedecus ac infamiam et ignominiam [illegible] pauca non patietur ordo hanc iniuriam ab aduersarijs sibi irrogari, sed vsque ad sanguinis effusionem resistet, ne dicant victores se extitisse, et de ordine predicatorum victo, atque de errore suae sententiae conuicto gloriose triumphasse. Quare instanter, instantius, et instantissime apud Sedem Apostolicam totis viribus contendet, vt non permittat Summus eccle. Pastor ordinem sibi fidissimum et in omnibus obsequentissimum in hac infamia apud populos affici, et eorum labijs lacerari.

Vident iam Em.mi V.i non alium fuisse de adiectiuis, sed de Substantiuo Sanctificationis*, quod modo adhuc instanter, instantius, et instantissime deposcunt. Rmi PP. Vicarius Gener.lis et Palatij Magister, qui saepissime dixerunt permittant nobis Sanctificationem, et non impediemus immaculatam Conceptionem. quod valde notandum est, in his P.bus Apostolicarum Sanctionum Zelatoribus, qui decretum quod contra ipsos precise factum est. alio diuertunt, et o immaculata (de qua nulla ibi est mentio) detorquent. [illegible] executionis [illegible] et [illegible] pietatis afferant in [illegible] eccle. cum [illegible] impedire [illegible] patefiet [illegible] dubio gaudium, et exultationem quam [illegible] triumphabunt 10 [illegible]
hoc pacto [illegible]

* [illegible] per transennam obseruandum

132

Hac tunc allegarunt PP.es Dominicani. at premisso, ut par erat, diligenti, et exactiss.° examine, die 24 Maij eiusdem anni privata colloquia etiam opin.is affirmativae, et nomen Sanctif.is a Sacrosancto missae Sacrif.o et Divino off.o exclusit, Pontif. Cum eadem Sanct.as sua inquit | Cum S.ta R. Eccl.a de B.mae V. Concept.e festum solemniter, et off.m recitet Ac si diceret Celebrante Pontifice, et Sacro Collegio Conceptionem, iuxta piam opinionem, immaculatam, nollo ut aliquis utat. nnd Sanctificat.is, quod ut Dnicana schola asserit significat emundationem a peccato, et favet opinioni cui silen tium impono, quomodo ergo in altari permittam id quod sub censuris prohibeo, Si q.s qui verbo, vel scripto assereret q.d B.ma Virgo fuerit emundata a peccato, etiam in privatis loqutionibus, statim in censu ras, et penas incideret qua rad tolerandum est nnd Sanctificat.is, quod claudit in se eam opin.em, quae in populo Xpiano cum magna Dei offensa publice pronunciata, scandala, iurgia et dissensiones in ducit. Insuper mandat idem Pontifex, ac praecipit, ut in Sacrosancto Missae Sacrif.o ac Divino off.o cele brando, tam publice, quam privatae, n.i alio q.m Concept.is nn.e utant. Ovenientes aut Sanct.as sua declaravit sub iacere debere, et subiicit censuris et penis &c. q.d decreto huc Universalis Eccle Pastoris Dnicani tantum obligantur, ut a nomine Sanctificat.is abstineant, nam si illud non alio cadat supra adiectivum, et ea ostendat, iam eccla Sanctam Concept.em n.i poterit ulterius celebrare. cum explosa sint oia p.dicta Concept.

q.d sit de diversitate significationum Vocis S.te et immaculatae de quibus sup. n.o 17 et 18, q.a hic n.i d.t ad rem q.do in iis verbis insistit n.i alio q.m Concept.is, quae oia adiectiva cuiusque signat.is excludant d.t. si eo pacto intelligant. ut clarius probabit ulterius. et immeclarius ostabit.

Cuz intelligentia est o.a mentem Greg.i, et eccla ipsa manifeste demonstrat, et Em.i V. iam clarissime cognoverunt. Unde extorta illa concorruit q.m n.o 5. infert q. s. officium Sixti IV n.i ee amplius recitandum q.a expse utit alio q.m Concept.is nn.e, nempe pservat.is et immaculatae Concept.is Videant Em.i V. hanc illat.m n.i pot dici Sancti ficatio q.o, nec immaculata Conceptio, imo potius infertur melius n.i

S. Tho. 3 p. q. 27 a. 2 in co

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA GRANADA

assertio opinionis abstrahitque et non
prohibuit quae non pot. dici Sanctificatio, quia nequit dici Conceptio
Sancta in 2° instanti, quia eam supponit cum peccato originali in
1°. Quod prohibet in priori per decretum si non pot. dici Sancta in 2°
instanti quia debet dici in 1° instanti, sed Sancta in 1° instanti est
idem quod immaculata, quia ex vi decreti Gregoriani potius adstruitur
quam negat immaculata. Ad hanc quae et non ad illam quam eorum
prohibent Pontifices celebrandam laeti confluunt cuncti, eo
dicit e suggestu Praedicator, hoc docet e Catedra Magister,
a 7. hac intentione offert in altari Sacerdos, hoc fine accedit
Mar populus ad ecclesias. Hoc esse placitum in rebus dubijs, quod
sufficere magnum dixerat Aug. Neque enim ut videamus
quam aliquid sit verum scripturarum authoritas narranda est,
sed non sensus ipse cordi, ita verum est perspicua ratio proclamat,
ut quisquis contradixerit dementissimus habeatur. Utcumque et idem
Em.mi D. indicant ex decreto Greg.ii XV. et ex Urbano VIII.
qui die 11. Novembris 1624 officium Sixti IV pro Serafica relig. concessit
ut mox dicemus
Illud tamen non omittendum, quod adversarij n° 2. nobis concedunt
n° 12 ita quod tunc (id est ante decretum Greg.ij) inquiunt idem erat apud illos dicere Conceptio,
et immaculata Conceptio sed Eccla. Greg.na hoc nihil innovavit quia si Eccla.
erat in decreto, celebrat immaculatam Conceptionem. Occasione
huius Conc., Notare debent Em.mi D. doctrinam valde utilem
pro solutione difficultatum occurrentium in hac materia, quae
si in promptu habeatur prudentissime, et iuxta Pontificum
decreta utrique parti satisfiet, donec articulus huius praedictus ab ecclesia
definiatur. Scilicet ecclam celebrare Sanctitatem Conceptionis,
quam non dum expresse, et explicite declaravit, licet inclinet, ac magis
faveat hodie piae fidelium opinioni, ac devotioni, quae eam existimat esse
existimat Sanctam in 1° instanti, id est immaculatam. Unde non
nec aliquid vult detrahere honoris, ac tituli, quem semel concesse-
runt Pontifices vel in approbatione religionum, vel in Constitutionibus
[redacted] Apostolicis, vel in missa, aut officio D. orbis fidelibus ex
institutione ecclesiae aliquando proposito.
Hinc infert 1. non posse prohiberi
13 titulum immaculatae Conceptionem in Extravagantibus Grave nimis ex
qua sibi pro doctrinam non praecedente habitam et exaltat

extravaganti Cum praeexcelsa, eiusdem Sixti. quam explicant his fere verbis gravissimi DD. nobis tradiderunt quibus Pontifex approbat, et proponit Christi fidelibus festum, et officium illud immaculatae Conceptionis, ad illudque eos invitat, indulgentiarum concessione tamen non imperat eis fidelibus, atque adeo soli ecclesiae, ut Conceptionis istius festum, et officium, eo ratione, quod immaculata, et expers omnis peccati fuerit, concelebrent, et proinde minime definit illam fuisse prorsus immaculatam tametsi ex hac ipsa declaratione, et propositione Pontificis in sententiam eam quod conceptio Virginis immaculata fuit, magnum quoddam argumentum duci possit. Neque Concilium Trid. hac in parte statuere videtur aliud quam decreverat Sixtus IV. Sed est valde notandum quod omnes ij PP. tempore Concilij (exceptis Dominicanis) immaculatam in officio D. et missae Sacrificio conceptionem B.V. appellabant. quorum vota magni ponderis erant.

Sed inspiciamus modo an Dominicani antiquiores nobis quoad hoc contrarij sint, postea enim recentioribus respondebimus. Imprimis Concedunt Extravagantem illam Grave nimis fuisse per Concilium Trid. et Pium V approbatam. 2. in Extravaganti inquiunt dicitur quod dicta enunciative, et relative saltem semel a proprio immaculatam nominari conceptionem 3. Utrumque dicunt, a proprio supponi tamen non dicitur, recte quoddam colligi, ex celebratione festi conceptionis ab ecclesia institui Sanctam et immaculatam conceptionem Virginis fuisse. Sed ne videremur illos iam nobiscum consentire. 4. dixerunt. quod quamvis in illo officio passim dicatur conceptio immaculata, id est morali instanti, quo immaculata fuit debet intelligi 5. in manuali fratrum Predicatorum Hispali excusso apud Ioannem Varela de Salamanca anno 1524. His verbis ecclesiae intentionem expresserunt ipsimet PP. Ordo Predicatorum sustinuit hucusque opinionem quod B.V. fuit concepta in originali, sed iam de hoc non est curandum cum sit materia nullius utilitatis, et valde scandalosa, praesertim cum tota fere ecclesia omnisque sensus, et authoritas sententiae B. Th. praevalet dicto Hieronymi, et cuiusvis alterius Doctoris, iam asserat quod fuerit praeservata. Dominicani His verbis reanimant Eminentissimi V. impugnatoribus immaculatae, qui non praeservationis detestant.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

15 . 6. loco demum aliu Dnicanum Dnicanum cuius verba Em^{is} V. solutiones eis ministrabunt, ut modernas Scripturas confutentes. Praeterea ait, hoc tempore quidam frater Dni cum rogaret Deum pro discenda huius rei veritate, vidit B. Dominicum et D. Th. et alios filios S. Dominici qui precipere S. Tho. ut verет. At S. Tho. in suggestum ascendens predicavit de incontaminata Conceptione mirifice. Iste vir sanctus vivit, nollo plura addere, et quod salus ex Dnicanis est, et alia revelationes et miracula in testimonium immaculatae, nulla autem contra ut perspiciatis sit meliores esse Thomistas, qui libri 1. Senter. sequuntur, quam qui S. Thomae doctrinam et Hist. postea deludit. quae sequuntur, exortando suos ex Mistero suum ac aliarum religionum. ut immaculatam tueantur.

16 Revocemus ergo oppositam ac propalemus sententiam D. Tho. veram magis, et piam magis ex eccle iudicio esse nostram. Relinquamus quam S. Tho. ut minus veram, minus quam piam, non ut sustineri ut nostram. Zelamini pro eo, arripite telum verum boni quod exitus, et non precipitantis authorem; Ipse vobis ait sicut Moises ad Iosue zelantem pro se, cum alij seniores pariter ac Moises prophetarent, Zelamini pro me, quis det ut universus populus prophetet, et det illi Dnus spiritum suum. Siue Catharinus siue Iosue, siue quis alius, siue totus populus prophetet, ut potest hoc tempore fieri, qui Thoma nostro Moise prophetat. Abstulit enim Dnus de spiritu Thomae in 1o Sententiarum et dedit 70 Senioribus, ut simul prophetarent, et praedicarent et universo populo speciem habet prophetiae. ut dixit Simon ad Simonem Magum. Nos ergo eiusdem spiritu repleti denuntiemus toti populo, et Concilio Sanctorum, et exeat a nostra religione dogmatis contrario quam iam mundus agnoscit, quod eccla semithomistarum fidei deferendo noluit adhuc nostram semithomistarum damnare sententiam. Sancta est virtus et reverentia nostrorum in eccla Dei bene cognita ab initio, quod sicut semper vicimus, ostendamus mundo et nunc quod in hac etiam cunctis nostra religio est victrix eius alijs suorum ex Thomistis hactenus ecclam indeterminatam et mundum in assertione suspensum religione maximam quod ex hoc sequemur gloriam, et quod soli Dnicani, Dnicanus vincere possit. et quoniam salus orbi ex Dnicanis est.

Hec 4 Lxiij e Onicani dequirenda; ferenda, censura, appensimus, referenda; nam cum soli Onicani domi nicanos vincere possint, opp' fuit solutionum empturia a ipsiss Onicanis ferre, vt supplici Onicanorum libello respondeant, cum alunde etiam salus verbi et Onicani esse debeat. Ad alios n. iam responsum est ad 7. et 8. n. reiecisse dico Pius V offm Sixti IV, q^a appellabat Ceptz immaculatam, cum in sua Constitut^e innouauerit Extrauagantes illas, et eo m^o quo fedelibz commendabat Sixtus immaculatam Concepth^om eamdem mentem retineri voluit, et intentionem Pius V. q^a nihil de priori intend^e prohibuit, innouauit, licet ssit Reve lat^e factam Helczino Abbati de qua S. Anselmi, recipi voluit ab eccl^a Romana de nouo offm illud antiquum Natiuit^s, ut B^ma V. declararat. vnde p^r. q^d si in extrauagante Graue nimis recipit immaculatam, et hec constitutio a Concilio Trid^o, Paulo V, et Gref. XV renouata fuit, oes immaculatam appbarunt. sed eamdem retinet ex intend^e fideliu a temp^e Anselmi in hoc festo, vt refert Onicanus q^dam cuius verba &. Ad q^d n. si potuit facere ne cadat, expectauit vt caderet, et polluerit ipso, inquis vt postea lauaret. At inquam, n ne augustius fuit, ita redimere illam, vt n egeat lauari, et immaculatam reseruari.

Atq demq aduersarijs formam illam officij abrogasse Pium V. n abrogauit titulum honorificentissm, quem sibi eoz fideliu in mille sacrif^s et offi^s p centu fere annos tribuebat ea a temp^e Anselmi ex intimo cordis affectu semper continuarunt, vt dixi.

Ad 9. Rñ, miror audacter notat^s de impostura Religio sissimam franciscanorū ordinis Modestus Loquitur e alius Onicanus Vellem inquit videre de hoc oraculo autenticum testim^u. de oraculo Concession^e s. Pij V. Serafice Religioni. De quo refert ex Predicators ord^e Vincentius Iusthinianus in vita Beltrani, vbi sine hesitat^e affirat decessu fuisse die 25 Maij anni 1569, At Catarini verba et Onicani, q^e d^a Bartolomeu Spinam intorquet et alios multis hist^s Pers[?]cutatoribus adaptant, quos merito redarguit in opus culo de immaculata Virg^s Concept^e ad Concilium Trident. explorans n iniuria his spinis, q n obstantibz eoz aculeis, viget et floret in eccl^a Ceptio immaculata Virg^s, sicut lilium inter spinas, ita. n. incipit 1^a p^dicti offij antiphona ad vesperas, floret, et floruit semper absq interruptione, in fran^cana familia, in eccl^a Metro politana Granatensi, et in alijs Hispanie, et Italie insignis religionibus

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

114

nec unquam emaravit immaculatum hoc lilium,

19 Atque sedamus adversarijs in nulla relig.e et dioecesi recitari, sufficeret quod unam horam ex authoritate, proposita vel instit.e eccle. aliqd. vniuslig recitatum fuisse, adhoc ut titulus, quem adeo manifeste ipsa concesserat persuum cultum vnialem ex summi Pontificij authoritate, ex aliquorum malevolentia; l. oppositione revocari posset indubium, neque n. eccla, occul tat, aut dubijs involuit, aut in discrimen revocat, quod oibus fidelibus, ob eorum piam, et laudabilem devotionem expresse proposuit, Ergo n. licet Sanctificatio qua nec propositis aliqdo fuit nec B. V. honorem affert, sed indecorem, et Deo semel permissa vniuslig. propter scandala, iurgia, et dissensiones potuit abrogari. O Contrat. Nam licet ipse Pius ex eodem Breviario abolenerit, Praesentionis, et B. Annae off.a n infert quod B. V. n fuerit in templo praesentata, nec eius Mater sancta, nec ipsa officia, vero reprobata, sed ea off.a illum voluit admittere quae in antiquioribus Breviarijs habebat. et festa oa B. V. (tribus exceptis s. Purificationis Annunciationis et Assumptionis) sub officio Nativitatis olim re citabant. Nec pauci Praedicatory ordinis fidelium officij mutationem, et suggestis, et Cathedris eccle sensui subscribebat. Audiamus illum Rev.um Bar de Medinam apud Salmaticenses olim theologiae praecursum professorem. Ad 3. Deinde propositio oes PP. Sancti, et Catholici qui adhaerent detractioni ecclae, et approbationi eius quam proprio sensui, Cumque eccla nunc approbet, sequens est, quod si nunc Sancti vixisset, mutassent sententiam.

20 Num.s 10. et 11 de concessione praedicti officij Sixti IV.

Dicit Oniciang quidam et bene, Ergo concessio sicut n invenit quod vni singulari relig.i permitat, siue decedat, cum aperte falsum nihil contineat, sed probabile, et propter devotionem quam ista eccle illam probabilem opinionem ha bet tali religioi, cui potuit sine inconvenienti decedi. Haec asservit praedictus D.r nobis aliq. contrarius. At cum Viue Vocis oracula ab Urbano VIII revocarent Francana Religio supplicavit SSmo pro licentia continuandi, et de novo examinato praedicto off.o a Sacra Rituum Congregatione et approbato, tandem censuit posse continuari, et SS annuit die 11. Novembris anno 1641. ex quibus duo inferunt. 1.m est quod vicebus irra tionabilibus oraculis prius examine de novo hoc pronunciavit Urbanus 2.m est, quam falso adscribat Urbano decretum de titulo immaculatae cum hic expresse in missa et officio retinendum, et decantandum ei iudicet.

135 120

Ad 12. de instantijs magnorum Principum pro restituendo ... officio Sixti IV quod summa decreti fuit nihil agendum in ... sententia iudicium. vellem scire an post decretum Pauli ... et Gregorij XV supervenerit maius pondus dictae opinioni ... habebat tempore Sixti IV spacio centum annorum, quo ... illud officium in ecclesia universali recitatum est. quod pondus negare non possum ... non oederet non esset maius pondus esset tamen si expresse ... explicite declararet intentio Ecclesiae et Alex. Catholicus deposcebat, non tale ... contrariam sententiam, unde male intellunt hoc pondus si existi... ... ecclesiam vel Pontificem aliquando tradidisse suam opinionem esse probabilem ... quos Suarez tomo 2 in 3. p. disputatione 3. sectione 5. § Dices ... non. id Pontifices ... dicunt, sed solum non esse erroneam, nec esse peccatum mortale illam asserere, ... Pius V. ut unusquisque magis piam, vel magis probabilem ... iudicaverit, fit quod in ecclesia tolerantia, de ijs quae aliquomodo ... probabilia sunt, excipiham aliquando de illis quae condemnari possunt. Probabi... ... aut unigenius, non est probabilitas ecclesiae, sed permissio. Olim ... ecclesia toleravit in gratiam Sancti Cypriani baptizatos ab haereticis esse ... rebaptizandos, et postea contrarium definivit. Et tolerata etiam fuit opinio ... aliquandiu negans habitus infusos vel in Beatam Virginem fuisse aliquod peccatum ... veniale quorum contraria iam definita sunt in Tridentino. Tolerat ... adhuc ecclesia in Gallia asserentes Parisijs concilium esse supra Papam ... ~~quod permittit~~ (inquit Tertullianus) non ~~permittit~~ approbat, imo, quod permittit ... volens prohibet superiora non licet eam sue permissionis | et ... hoc pacto permissa est contraria sententia, et non ipsius probabilitatiua quae sunt ... fuisset probabilitas unius vel alterius sed non ecclesiae; unde patet ad 13.

Quae suam tolerat, et nostram approbat; assirentes suam excoriat, recitantibus nostram indulgentias largit. quod maius pondus spectant ex permissis, titulis immaculatae quisi non neget iniuria non opinioni sed ecclesiae fit.

Ad 14. et 15. Constat ex dictis ecclesiam celebrare Sanctitatem conceptionis quam non dum expresse, et explicite declaravit esse immaculatam ... cum toleret adhuc contrariam sententiam, nam tolerantia, decissio atque licentia removet tantum impedimentum prohibitionis positivae, dictae opinionis ex qua modo sola tolerantur aliter interni, et alloquutio inter dominicanos tantum permittitur, et non cum alijs, nec contra nos est Bellar... minus dum asserit in maiore parte ecclesiae pie credi Beatam Virginem sine peccato originali conceptam. Unde patet ad 16 pie acquiescere ecclesiam devotioni fidelium celebrantium 1m instans licet expresse nihil declaraverit, implicite tamen insinuasse quod contrariam doctrinam inquisitionibus ... iubent taceri, et ex ... officio ambiguum Sanctificationis nomen mandat expungi.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

12

24 Ad 17. et 18 dico nos per vocem Sanctam, quam non intellimus
quae nec in angulis licet effari, sed potius id celebramus in officio,
quod in pulpitis videmus praedicari, quam Pontifices volunt cum
... actiones. Cum igitur explicare sanctam per 2° instanti
sit scripto asserere affirmativam sententiam quae in quibuscumque publicis, et
secretis actibus nequit doceri absque excommunicationis periculo. Examinent
igitur ut eam censuram incurrerint. Nos autem inoffenso pede procedimus, dum
percipimus quomodo sancta potest esse conceptio, si maculata fuisset
et ideo sancta in 1°. instanti, et millies immaculatam appellamus
cum Epifanio a 1a sua conceptione veluti Sacerdotem pariter,
idest Sanctam, innocentem, impollutam idest immaculatam,
... a peccatoribus et excelsiorem caelis factam. Sed dignum
admiratione est, quod ante Gregorianum decretum ... nostrae conceptionis nos ...
preservationem, Sanctam in 1° instanti, ac proinde immaculatam
quod ipsorum opinio nec publice, nec privatim tolerata non fuit, ...
explicationes l. vocis, sine positiva ecclesiae approbatione producendas
cum Pontifices nihil contra nos, ut diximus de Urbano VIII et ...
et Gregorio expresse contra illos ...

25 Ad 19 Respondeo (quidquid dicat ille Dominus Oxacensis) indubitate
decretis fuisse non nostri ambiguo Sanctificationis, sive Emundationis a peccato
conceptionis, et recitantibus orationem Deus qui per immaculatam conceptionem
concessit ... opinioni pie quae non fovet intentionem utriusque
opinantium ut dicunt n° 20. cum potius ... ad affirmativam
sententiam eam non tolerando ... dicto, excommunicationi, qui vocat maculatam
conceptionem, indubitate ... ei qui appellat eam immaculatam
Erigit n° 21 gravissimus ... Monialium ordo sub titulo immaculatae conceptionis ab
Adriano 6. ... vivendi approbet ...
quamque inclinationem foveant Pontifices modum pie opinandi
approbantes titulum honorificum immaculatae a suis praedecesso-
ribus et successoribus numquam ablatum, ut ipsi ... n° 22. et ...
non ad rem ea quae afferunt ex Innocentijs, sicut nec ... si
nos adduceremus Urbani VIII. carmina ubi nostra opinio ...
commendatur, praesertim si standum posterioribus Pontificum ...
ut n° 24 praescribunt. Nec experimentum quod affert ex Bulla
religionis Militaris in n° 25. ... cum tale epithetum ap-
probaverit postea in officio Sixti IV ut dixi 11. Novembris 1641. et
illa cautella tribuenda sit vigilantiae PP. Dominicanorum, ...
Magistri.

Ad 26 Rtio sufficiens adeo huius suspicionis fund^m hoc est Dnicis Predicatoribus inuentum, tum quod cum in Recentiorum Pontificum decretis non sit tali prohibitio, ut videmus, et aliunde titulus semel concessus saltem cum probabilitate Bmae V. nusquam sit in eccla prohibitus, ...
...non capit, et cuiusque concessus in Sacrosanto missae Sacrificio ac D. officio spacio circiter centum annorum. in quo Greg. 15 altius et colloquia privata ipsis vetuit Volumen immaculatam Deipt prohibere, et pro hoc titulo negando propugnatores se offerunt Emis Vestris ac si nra opinio et verba illius protestativa non esset tolerata ab eccla et opinio affirmativa: Inuigilent E.V. et examinent an sit Dnicanorum privatum inventum, ut opinio quae in eccla Dei pro in Bmae Virgis honorem tot altas egit radices et fidelium cordibus iam intime insedit hoc nouitatis vento, seu dominicarum inuento et Catolicorum scriptis substituto immaculatae Deiptae aboleat, quam a tempore Anselmi fauentibus eccle Pastoribus cuncti fideles (exceptis Dnicanis) summo devotionis affectu celebrarunt.

Ad 21 Rtio Dnicanus quidam At dicis, inquit, ego sum religio Illma doctissa, nescia vinci, nescia cedere, et quod a De Angco discedunt suspecti sunt Summorum Pontificum testimo, et ad quem Doctorem alloquo dixit Dnus bene scripsisti de me Thoma, sicut Thoma. Bene, quidem Arsune non cedis, quia non de te, nec de D. Thomam, imo pro te, et Thoma, ... aliquos non bene zelantes Thomistas pugnabis pro te, et D. Thoma, et pro melioribus Thomistis. Neque n. in hac una opinione est discordia inter Thomistas, ut probe nostis? ad hoc te hortatur Constitutionibus eccla Sancta ... spectant a nris pro defendo D. Th. si hi fecerint ... Ad quod addit de miraculis et reuelat., respondemus modestia nra religiosa prohibet, ... Id tn non omittendum quod praecipua revelatio S. Brigidae cuius ... defendit, Commendat, et approbat Turrecremata Dnicanus et merito, quia completa esse videmus de ecclae reditu ad vrbem ex Avinione, de noui orbis gentibus ad fidem venturis, de regno Neapolitano, de Cypri Regno, et alias, unde non est in ... eius reprehensionis nota, ut ait Turrecremata Cardis Dnicanus acriter ...

imo ex ... ... Suarez ... 5. 3. 1. 2. in 3 p.

Ad. 28. 29. et 30. dicimus sine de eorum authoritate
Basiliensi Concilio et Menologio gravissime ex
tare pro retinendo honorifico hoc titulo, fundamenta evidenter
atque audacter dicitur impingere cum Concionatores, qui hoc titulo
utuntur, cum haec impingia pari ratione ad Pontificias Sacras,
et ad Missam et officium D. extendat, quod non admittent
Adversarij,

(imo cum predictam authoritatem videri potest ... harig de 3 c. 5. t. 2. in 3a p.)

29 Num. 31 asserunt vota ponderanda cum non numeranda
fatetur. de tanto pondere, ita declinavit pars nostrae opinionis
maculatae, ut eam iusta eccl. statera nec publice, nec pri
vate eam tolerare potuerit, illumque reliquit tactu mentali
aliquorum, qui si tot universitatibus ac doctoribus opponerent
nullius ponderis essent,

30 Ad 32. Multi iam probavimus Neque Gregorium neque Urbanum
talem prohibitionem excogitasse, Inanis etiam est solutio
quae affert n. 33 nec excogitarunt pervita absurdum quod ex illa doctrina
inferebat. ex qua manifeste deducit nos non posse ulterius
dicere immaculatam miram Conceptionem. nec Sanctam Conceptionem
quia terminus complexus, et ipsum Epithetum seu attributum
importat Principis vel universitatis approbatum consensum, ex
si dicunt pro mira et s.ta cum Pontificum et eccl. usum, eorum
habemus non illum usum de indulgentia si eam deiparam appellamus im=
maculatam, quod epithetum suo tempore si non definitio non in
duxit, ita nec modo eam inferet. unde patet ad 34.

31 Num. 35. sic possumus contra illos retorquere, quia admodum Pius V
et Dnicanos, vulgari sermone scribere et dictare prohibuit
suam opinionem, eam tolerando latino idiomate, et
hanc tolerantiam publice asserendi et predicandi latine, sustulit
Paulus V. ac tandem Gregorius XV nec actus nec colloquia privata
toleravit, ideo proculdubio vocabula huius opinionis protestata
prohibita sunt. ut patet experientia sententiae, nec publice, nec
privatae ab eccl. toleratam, At contra haec pronun
ciationes, sive tituli, conceptio sive deiparae conceptio est
immaculata, sive Conceptio immaculata, ut patet

opinionis piæ præstatiua, quæ non modo tolerat, sed laudat
ab ecclesia et Pontificibus ideo quouis modo efferant
sine magna Beatissimæ Virginis iniuria prohiberi non potest.
Hoc videtur insinuasse Nicolaus Abbas S. Albani D. Bernardi
Coetaneus in Epistola ad Petrum Celensem, vt est in lib. 9. Epistolarum ipsius
Petri Epistola ordine 9. Virginis animam inquit pertransiuit
gladius, non solum in filij sui passione, sed etiam nuper in Conceptionis
ipsius condemnatione. ludant fratribus et modis dicendi quantum volunt
nunquam aliquid poterunt adferre quod aliquem colorem habeat.

Vt 36 n.o satisfaciamus: an Conceptio non condemnabit
si id quod Magister Sacri Palatij alijs probabilibus [illegible] ac titulis [illegible] Romæ
passim concedit absque vlla enuntiationis et epithetorum distinctione hoc
Beatissimæ Virginis Conceptioni denegandum putet, quia Dominicanorum
scholæ contraria hæc sententia opinio est? Nonne suis [illegible] has approbabant?
[illegible] Attritio iustificat cum sacramento. et attritio iustifi-
cans cum sacramento, [illegible] primum tituli, et alia primum enun-
tiationis etc. quod maius robur accipit, nisi probabilis opinionis, ex
Romana approbatione Magistri, cur quo titulus immaculatæ
definitionis inducet? At nodum in scirpo quærunt isti Patres dum
opinionem omnium cordibus insitam cum sua non toleratam publice
confundere conantur quod manifestum fiet Eminentissimis V. his recen-
tibus exemplis.

Religio Seraphica petierat, et obtinuerat a Reverendissimo Sacri
palatij Magistro Candido facultatem reimprimendi officia propria Fran-
ciscanorum, impressa quæ duo priora videlicet Eucharistiæ et Conceptionis (quia alij sufficientes eleemosinæ non aderant)
per extensum, post in Breuiario tantum pro maiori commoditate recitatum,
hic titulus fuit præfixus Officia D. de SS.mo Eucharistiæ Sacra-
mento, et immaculata Conceptione Beatissimæ V. M. post im-
pressionem petita, et moris est, facultate publicandi a Reverendissimo P. M. C.
[illegible] socijs, ijsque impingentibus Vrbano et Gregorio id quod iam proba-
uimus eos non dixisse, nihilominus decretis Pontificum nouam
[illegible] tribuerunt, et 1500 exemplaria quæ typis iam excussa
erant, non aliter ac si Seraphicus Ordo, ibi, Lutheri, aut Calui-
ni erroribus delirasset vocando in titulo Conceptionem imma-
culatam Pater Pandolfus Reverendissimi Magistri Socius, cum Fiscali
Ministris, ac strepitu iudiciario die 9 Aprilis, typographo
imposita pœna [illegible] citato Religiosissimo ordine confiscauit.
Admirante tota Romana Curia tum Censorium Patrum Prædica-
torum mucronem iniuste iugulantem, tum etiam Patrum Minorum
modestiam, attrax in ipsas Beatissimæ Virginis Vulnus patienter

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

122

sustinentem. Cui eadem Curia (imo totus orbis) iam a vestris Eminentiis Vestris sensu, ut tria spectat, et quod ipsi Libri restituant, ut pote iniuria usurpati, et si a Franciscanis non petant, 2. quod titulus honorificus, quem per Annorum Centurias Pontifices in Sacrosancto missae Sacrificio, et officio, Conceptioni tribuerunt, horum Librorum fronti impune proponatur. 3. quod Em. V. cum S. Amb. Epo. ipsis dicant. Claudat ora sua profidia, et Matrem Dni. aliquis audeat

33 Sancte Mitto singulares personas et de eccla. benemeritas quorum impressiones retardarunt jidem met Patres quoadusque titulum immaculatae Concepti negassent, et quod mirum! si ipsis met Conventibus, et Confraternitatibus immaculatae Conceptionis titulos, quos a tempore immemoriale habebant in novis impressionibus, ipsis inuitis, immutarunt, cum magno totius orbis scandalo, et pacis perturbandae periculo, qua ab ultimo decreto Gregorij XV fruimur. At quid cum de his scandalis iam sopitis, quae de novo excitare conantur Patres Predicatores, librum integrum cum authenticis, personarum citationibus Sanctissimo D. N. presentaturi sumus, ulterius non egredimur Humillime ab Em.is V. deposcimus, ut sincere declarato decreto Gregoriano, ut quod ex illo non infert prohibitio excelsio tituli immaculatae, ut isti Patres perperam contendunt in hoc libello supplici affirarunt, et quod talem titulum deinceps imprimere possit et impune pia opinio ac Concepti semper tribuere, ut huc usque concessit. Em.i V.i merito dicent cum Constantino Imper. in 6. Sinodo Generali. Hac pro cor pace sanctissimarum ecclesiarum Statuimus, Hec sententiavimus, sequentes Sanctorum Patrum dogmata, ut omne Sacerdotium imperturbatum de cetero nobis permaneat, quo in pace servato, religua nobis exuberabit politia. persequendo erdentes integras Relig.es, et ecclas Metropolitanas, cum pijss. immaculatae titulo Concepti B.mae Virg.is in missa, et off. ex concessione Pont.cum celebrare

Item Imag.es suae midaglias sic iudicatas quas artificibus prohibuerunt nisi hanc inscriptionem delevissent immaculata Concepta et si hic modus declarandi nostram sent. non esset per minimum tituli, ut ipsi vestris Em.is exposuere

Montenegro 97 Montenegro 97 138 123

31.

-32-

Emin.os S.es

…endo considerado con mucha atencion lo contenido en este memorial … por los … P.es Dominicos para q. ala Concepcion se le quite … titulo de immaculada, representa a V. E.as la nacion Española, por el … de la iglesia, paz de sus Reinos, y por lo mucho q. importa ala Ill.ma … gion de Predicadores, q. no se despierten los escandalos pasados, … dichos P.es … q. V. E.as no les permitan se opongan al titulo honorifico, q. tan … pia, justa y pia opinion a dado, sino q. se rindan al parecer de tanta … …dad, y doctrina conspirando por este medio a la concordia q. a aiudado … despues del ult.o Decreto de Greg.o XV. aunq. interior m.te sientan, lo contrario,

Y para q. V. E.as conozcan la mucha razon q. el resto de la Christiandad tiene, de pedir esto a los P.es Dominicos es menester suponer, q. el igualar a dos, q. estan desiguales es hacer gran injusticia al uno, igualar al Rey de España con un Duque es hazer gran injusticia al Rey, pues el mundo sabe, q. desde el decreto de Greg.o XV. quedaron desigualissimas estas dos opiniones, alos P.es Dominicos solo les quedo disputar entre si pero no con otros, y el sentir interior m.te como de una opinion probable. A nosotros el hablar, predicar, celebrar fiesta, y a ellos se les quito el nombre de Sanctificacion, porq. … suponia su sentencia, excomulgan aun al P.e Dominico porq. si dixe concepcion maculada, delante de un seglar, por el escandalo q. le causa, dannos indulg.as porq. le digamos immaculada, coteiando la desigualdad de estas dos sentencias, quien pretendiesse igualarlas gran injusticia hace a la nuestra, y ala Virgen ss.ma como dixo Nicolaus Mon… Virg.o … qui transiuit gl… Dig. n.stra in filij sui passione, et etiam nuper in Concep.ti sue condemnat.e Pero ay mas q. ponderar en el caso, y es q. no solo las dexan iguales quitando la palabra immaculada, sino la n.ra muy inferior a la suya, y esto lo pruebo con evidencia, Dos motivos ay para la prohibicion, o el escandalo, o la improbabilidad, esta proposicion Conceptio maculata es probable, con todo la prohibe Greg.o XV, por el escandalo

a lo qual obliga n.stra Virg.i devotio, eius puritatis defensio, … eccle authoritas, qm in hac p.te defendere … q. tenet

S. Albano … S. Ber. Ep.a ad Petr. Celen. S. … Abbate in lib. 9. Epistolar. ipsius Petri Celensis epa. in ord. 9.

(en parecer via el tiempo presente en q. estos P.es descan q. la concepcion la con… denen desposeyendo la del titulo de Imm.ta)

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

13-37 … (32)